

**ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
ΘΕΡΜΑΛΙΣΜΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ**

**ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ**
ΣΕ ΟΛΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: «ΙΑΜΑΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΚΑΙ ΛΟΥΤΡΟΤΟΠΟΙ»

**ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΟΤΗΤΑΣ ΛΟΥΤΡΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ
2005 – 2013**

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών

Ομάδα Περιβάλλοντος

www.ekke.gr/estia

Ιούλιος 2014

Επισκόπηση / Ανάλυση των Στοιχείων Επισκεψιμότητας των Λουτρικών Μονάδων

Με τη συλλογή στοιχείων επισκεψιμότητας για το 2013, η συνολική εικόνα διαμορφώνεται πλέον με βάση την τελευταία 9ετία, δηλαδή τα έτη 2005-2013.

Μεταξύ των ετών 2005-2009 υπάρχει σταθερή ανοδική πορεία σε ετήσια βάση, με αποτέλεσμα μια σημαντική αύξηση εισιτηρίων, η οποία κατά σύγκριση των ετών 2005 και 2009 ανέρχεται σε 17,3%.

Η εικόνα αυτή αντιστρέφεται τόσο κατά το 2010 (με πτώση 11% έναντι του 2009), όσο και ακόμη περισσότερο κατά το 2011, με αποτέλεσμα τα εισιτήρια σε ετήσια βάση να υστερούν πλέον κατά 19,8% ακόμη και έναντι του 2005. Κατά το 2012 παρατηρείται περαιτέρω δραματική μείωση του συνολικού αριθμού εισιτηρίων, τα οποία ανέρχονται μόλις στο 55% των εισιτηρίων του 2011 και στο 37,68% των εισιτηρίων του 2009. Κατά το 2013 παρατηρείται σταθεροποίηση στο επίπεδο του 2012 (880.188 εισιτήρια έναντι 875.197 του 2012).

Το αρνητικό φαινόμενο της έντονης πτώσης του αριθμού των εισιτηρίων των λουτρικών μονάδων αποδίδεται σε διαφορετικούς παράγοντες. Κυριότερος φαίνεται να είναι οι περικοπές των χορηγήσεων από τα ασφαλιστικά ταμεία προς τους δικαιούχους, που αφορούν:

- αριθμό των εγκρινόμενων αιτήσεων
- χρονική διάρκεια εγκρινόμενης θεραπείας
- αποκλεισμό πιθανών επισκεπτών των λουτρικών μονάδων από άλλες γεωγραφικές περιοχές
- εξαίρεση κάποιων παθήσεων από τον κατάλογο των εγκρινόμενων παροχών.

Παράλληλα, η επιδεινούμενη οικονομική κρίση έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του αριθμού των επισκεπτών και των ημερών παραμονής (και κατά συνέπεια και εισιτηρίων), οι οποίοι κάλυπταν με δικούς τους πόρους την απαιτούμενη δαπάνη και ο αριθμός τους πλέον έχει μειωθεί σημαντικά.

Ανάλυση Επισκεψιμότητας κατά Περιφέρεια

Οι Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (συμπεριλαμβανομένης της Εύβοιας, δηλαδή των λουτρικών μονάδων της Αιδηψού) και Κεντρικής Μακεδονίας είναι αυτές που διαχρονικά συγκεντρώνουν τον υψηλότερο αριθμό επισκεπτών/εισιτηρίων.

Κατά το 2012, η Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας παρουσίασε περαιτέρω μείωση επισκεπτών πραγματοποιώντας εισιτήρια που εκπροσωπούν μόλις το 32% των αντίστοιχων του 2011 και το 16,9% του 2009, ενώ κατά το 2013 η μείωση συνεχίζεται κατά 10,4% σε σύγκριση με το 2012. Η μείωση μετριάζεται από την αύξηση που είχαν συγκριτικά με το 2012 οι μονάδες ΕΤΑΔ Υπάτης και ΕΤΑΔ Αιδηψού, καθώς και το "Θέρμαι Σύλλα" της Αιδηψού.

Αντιστοίχως και η Κεντρική Μακεδονία παρουσιάζει πτώση επισκεψιμότητας, όχι όμως τόσο μεγάλη, όσο η Στερεά Ελλάδα. Συγκεκριμένα, τα εισιτήρια του 2012 εκπροσωπούν το 71,3% των αντίστοιχων του 2011 και το 60,8% του 2009. Και εδώ, όμως, ο ρυθμός της μείωσης βαίνει επιδεινούμενος, καθόσον με βάση το 2009 (που ήταν η χρονιά με τις καλύτερες επιδόσεις) η υστέρηση κατά το 2010 ήταν 6,2%, κατά το 2011 ήταν 14,8%, ενώ κατά το 2012 ανήλθε στο 39,2%. Το 2013 παρατηρείται μικρή ανάκαμψη σε σχέση με το 2012 (αύξηση κατά 1,5%).

Εικόνα μείωσης της επισκεψιμότητας παρατηρείται και σε όλες τις Περιφέρειες ανεξαιρέτως. Τα εισιτήρια του 2012 υπολείπονται ακόμη και έναντι του αρχικού έτους αναφοράς, του 2005. Ωστόσο συγκρίνοντας τα έτη 2012 και 2013, έχοντας τον ίδιο περίπου συνολικό αριθμό εισιτηρίων, παρατηρούμε διαφορετικές εξελίξεις κατά περιφέρεια.

- Αυξητική τάση παρατηρήθηκε στο Βόρειο Αιγαίο κατά 39,8% οφειλόμενη στην αύξηση επισκεψιμότητας των λειτουργουσών μονάδων της Λέσβου, αλλά και της Ικαρίας, καθώς επίσης στην Περιφέρεια Αττικής κατά 9% οφειλόμενη στην αύξηση της επισκεψιμότητας της μονάδας “Λίμνη Βουλιαγμένης”.
- Μειώσεις, συγκρίνοντας τα έτη 2012 και 2013, παρατηρούμε στις περιφέρειες: Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης κατά 11,76%, στην Ήπειρο κατά 19,52%, στη Θεσσαλία κατά 6,26%, στη Δυτική Ελλάδα κατά 17,22%, Πελοπόννησο κατά 7,65% και Νότιο Αιγαίο κατά 8,62%.

Διαχρονικά, η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας αναδεικνύεται σταδιακά σε ισχυρό πόλο έλξης ιαματικού τουρισμού, εφόσον μεταξύ 2005-2009 υπάρχει σταθερή ετήσια αύξηση, με αποτέλεσμα το 24,49% που εκπροσωπεί επί του συνόλου της χώρας κατά το 2005 να ανέρχεται σε 31,17% το 2009. Κατά τα έτη 2010 και 2011 εμφανίζεται και εδώ κάμψη της τουριστικής κίνησης, πολύ μικρή όμως, με αποτέλεσμα τα σχετικά μερίδια της Κεντρικής Μακεδονίας επί του συνόλου της χώρας να αυξάνονται σε 33,04% το 2010 και 38,88% το 2011. Παρ’ ότι η μείωση κατά το 2012 και το 2013 ήταν σημαντικότερη, το σχετικό μερίδιο της Κεντρικής Μακεδονίας υπερβαίνει το 50% (ακριβώς γιατί η δραματικότερη μείωση παρουσιάζεται στη Στερεά Ελλάδα). Στην σαφώς μικρότερη μείωση έναντι άλλων περιοχών κατά τα τέσσερα τελευταία έτη, καθοριστικός είναι ο ρόλος που έχουν οι εγκαταστάσεις των Ιαματικών Πηγών του Πόζαρ (Λουτράκι Αριδαίας) κυρίως, που είναι ούτως ή άλλως η μεγαλύτερη μονάδα, αλλά και του Λαγκαδά και του Άγκιστρου. Η συγκράτηση του αριθμού επισκεπτών συγκριτικά με άλλες Περιφέρειες, που επιτυγχάνουν αυτές οι μονάδες εξισορροπεί τις απώλειες εισιτηρίων που εμφανίζουν οι λοιπές μονάδες κι έτσι παραμένει θετική η εικόνα της Περιφέρειας της Κεντρικής Μακεδονίας.

Ανάλυση Επισκεψιμότητας κατά κατηγορία Φορέων Εκμετάλλευσης

Η διάρθρωση των πραγματοποιηθέντων εισιτηρίων κατά κατηγορία των Φορέων Εκμετάλλευσης για την 9ετία 2005-2013 εμφανίζει τις Δημοτικές Επιχειρήσεις να συνεισφέρουν κατά μέσο όρο τα μισά εισιτήρια σε πανελλαδική βάση (49,87%). Μάλιστα η ποσοστιαία αναλογία τους αυξάνει με την πάροδο των ετών και έτσι το 45,74% του 2005 αυξάνει σε 67,98% κατά το 2012 και σε 69,18 το 2013 οφειλόμενη στην αύξηση των δημοτικών μονάδων Λέσβου και Ικαρίας κατά το τελευταίο έτος, παράλληλα με τη συνεχιζόμενη πτώση των ιδιωτικών επιχειρήσεων.

Οι Μονάδες με Φορέα Εκμετάλλευσης την ΕΤΑ παρουσιάζουν φθίνουσα πορεία τόσο σε απόλυτο αριθμό (με κάθε χρονιά να είναι χειρότερη από την αμέσως προηγούμενη), όσο βεβαίως και ποσοστιαία. Έτσι, τα 334.172 εισιτήρια του 2005 μειώνονται σταδιακά και κατά το 2012 είναι μόλις 61.995, δηλαδή μόνο το 17% των αντίστοιχων του 2005. Μικρή αύξηση παρατηρείται το 2013 έναντι του 2012 ανερχόμενη σε 7.79% οφειλόμενη στα αποτελέσματα της ΕΤΑΔ Υπάτης, ΕΤΑΔ Αιδηψού καθώς και ΕΤΑΔ Θερμοπυλών.

Τα ποσοστά πτώσης στις ιδιωτικές επιχειρήσεις είναι επίσης υψηλά και η σύγκριση μεταξύ 2009 και 2012 εμφανίζει πτώση στις ιδιωτικές επιχειρήσεις (πλην Αιδηψού) 64%, στις ιδιωτικές επιχειρήσεις Αιδηψού με πηγή 86,2%, στις ιδιωτικές Αιδηψού με παροχή νερού από τον ΕΟΤ 87,2%. Η συνεχιζόμενη μείωση επισκεψιμότητας παρατηρείται σε όλες τις ιδιωτικές μονάδες με εξαίρεση την αξιοσημείωτη αύξηση στη “Λίμνη Βουλιαγμένης” και στο “Θέρμαι Σύλλα” της Αιδηψού που οδήγησε το σύνολο των ιδιωτικών επιχειρήσεων να εκπροσωπεί κατά το 2013 το 23% των συνολικών εισιτηρίων πανελλαδικά, όταν το 2009 το αντίστοιχο ποσοστό ανερχόταν σε 38,5%.

Η σύγκριση του 2013 με το 2005 αποτυπώνει την πτωτική πορεία των τεσσάρων τελευταίων ετών (με αποκορύφωμα το 2012), δεδομένου ότι σε όλες τις κατηγορίες Φορέων Εκμετάλλευσης τα εισιτήρια του 2005 είναι περισσότερα από το 2013. Εδώ, η συγκράτηση εισιτηρίων που επιτυγχάνεται στις μονάδες της Κεντρικής Μακεδονίας (που οι Φορείς Εκμετάλλευσης είναι Δημοτικές Επιχειρήσεις) συντελεί στη διαμόρφωση σχετικά ικανοποιητικού αριθμού εισιτηρίων, αν και ακόμη και στην κατηγορία αυτή η πτώση μεταξύ 2009 και 2013 ανέρχεται σε 47,6%.

Η ερμηνεία αναφορικά με τη συγκριτικά καλύτερη εικόνα των Δημοτικών Επιχειρήσεων της Κεντρικής Μακεδονίας σχετίζεται με το ότι οι συγκεκριμένες μονάδες έχουν καταφέρει να προσελκύσουν ένα τμήμα επισκεπτών που δεν εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τις παροχές των ασφαλιστικών ταμείων και κατά συνέπεια οι περικοπές στις οποίες προχώρησαν οι ασφαλιστικοί φορείς δεν τις έπληξαν καθοριστικά. Αντιθέτως, αρκετές από τις ιδιωτικές επιχειρήσεις τόσο στην Αιδηψό, όσο και σε άλλες περιοχές στηρίζονταν σχεδόν αποκλειστικά στους λουόμενους μέσω των παροχών των ασφαλιστικών ταμείων και η σχετική αλλαγή πολιτικής είχε ως αποτέλεσμα την σημαντική ως και ραγδαία μείωση των πελατών/εισιτηρίων τους.